

సంపూర్ణ-సంక్షిప్త-సమర్థ

CURRENT AFFAIRS గురువు

తెలుగు మీడియం UPSC/TPPSC/APPSC అభ్యర్థులకు

23rd September 2022

FOR DAILY FREE CURRENT AFFAIRS
Follow Our Youtube Channel

 Guru Deekshaa telugu

INDEX

DAILY CURRENT AFFAIRS NOTES

23rd September 2022

1. - WHO:.....	3
(i) ఏ లక్ష్మలు ఉన్నాయి?	3
(ii) ఇది ఖచ్చితంగా ఎలా అమలు చేయబడుతుంది?.....	3
(iii) విధులు:	4
(iv) సభ్యత్వం మరియు అనుబంధ సభ్యత్వం:.....	4
2. - భారత ఎన్నికల సంఘం:.....	6
(i) గురించి:	6
(ii) దీనికి రాజ్యాంగంలోని ఏ క్లాజులు వర్తిస్తాయి?	6
(iii) కమిషన్ నిర్మాణం ఏమిటి?	7
(iv) తొలగింపు ప్రక్రియ ఏమిటి:.....	7
(v) ECI యొక్క ప్రాథమిక విధులు ఏమిటి?.....	7
3. - CUET:.....	9
(i) సాధారణ ప్రవేశ పరీక్షను ఎందుకు నిర్వహించాలి?	9
(ii) గురించి:	9
4. - F - 16 విమానం:	10
(i) కిందివి ప్రధాన లక్షణాలు:.....	10

సంపాదకీయ విశ్లేషణ..... 11

1. ఉరి శిక్ష: 11

- (i) మరణశిక్ష యొక్క రక్షణ క్రిందివి: 11
- (ii) మరణశిక్షకు వ్యతిరేకంగా వాదనలు: 11
- (iii) భారతదేశంలో మరణశిక్ష యొక్క సందర్భం: 12
- (iv) సుప్రీంకోర్టు మరియు మరణశిక్ష: 13
- (v) ముగింపు: 13

2. జార్జండ్ నివాస విధానం: 14

- (i) "జార్జండ్ స్థానిక నివాసి బిల్లు" యొక్క ఉద్దేశ్యం ఏమిటి?..... 14
- (ii) ఎందుకు 1932? 14
- (iii) స్థానికులు ఎలాంటి ప్రయోజనాలను పొందుతారు?..... 14
- (iv) ఈ చట్టం చట్టపరమైన సవాలును తట్టుకుంటుందా? 14

GURU DEEKSHAA IAS

1. - WHO:

GS II

అంశం→ఆరోగ్య సంబంధిత సమస్యలు

➤ సందర్భం:

- సెప్టెంబర్ 14న జర్నల్లో ప్రచురించబడిన COVID-19 మహమ్మారి నుండి పాఠాలపై లాన్సెట్ కమిషన్, ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ (WHO) అనేక క్లిష్టమైన సమస్యలపై "చాలా జాగ్రత్తగా మరియు చాలా నెమ్మదిగా" ప్రతిస్పందించినందుకు విమర్శించింది. భవిష్యత్ కార్యక్రమాల కోసం కమిషన్ కొన్ని సూచనలను కూడా అందించింది.
- ఆరోగ్యం కోసం UN శాఖ, ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ (WHO), 1948లో స్థాపించబడింది.
- కంపెనీ ప్రధాన కార్యాలయం స్విట్జర్లాండ్లోని జెనీవాలో ఉంది.
- 150 దేశ కార్యాలయాలు, 194 సభ్య దేశాలు మరియు ఆరు ప్రాంతీయ కార్యాలయాలు ఉన్నాయి.
- మినిస్ట్రీ ఆఫ్ హెల్త్ ద్వారా, ఒక ఇంటర్ గవర్నమెంటల్ ఆర్గనైజేషన్, ఇది దాని సభ్య దేశాలతో కలిసి పని చేస్తుంది.
- ప్రపంచ ఆరోగ్యం, ప్రమాణాలు మరియు మార్గదర్శకాలను సెట్ చేయడం, సాక్ష్యం-ఆధారిత విధాన ప్రత్యామ్నాయాలను అందించడం, అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలకు సాంకేతిక సహాయం అందించడం మరియు ఆరోగ్య పోకడలను పర్యవేక్షించడం మరియు విశ్లేషించడం వంటి విషయాలలో WHO అగ్రగామిగా ఉంది.

- ఇది కార్యకలాపాలు ప్రారంభించిన రోజు, ఏప్రిల్ 7, 1948, ఇప్పుడు ప్రతి సంవత్సరం ప్రపంచ ఆరోగ్య దినోత్సవంగా జరుపుకుంటారు.

ఏ లక్ష్యాలు ఉన్నాయి?

- అంతర్జాతీయ ఆరోగ్యంలో కార్యకలాపాలకు దర్శకత్వం వహించే మరియు సమన్వయం చేసే సంస్థగా వ్యవహరిస్తుంది
- UN, ప్రత్యేక సంస్థలు, ప్రభుత్వ ఆరోగ్య పరిపాలనలు, వృత్తిపరమైన సంఘాలు మరియు అవసరమని భావించే ఇతర సంస్థలతో ఉత్పాదక పాత్రలను స్థాపించడం మరియు సమర్థించడం.
- అభ్యర్థనపై, ఆరోగ్య సంరక్షణను మెరుగుపరచడంలో ప్రభుత్వాలకు సహాయం చేయడానికి.
- ఆరోగ్య మెరుగుదల కోసం వృత్తిపరమైన మరియు విద్యా సంస్థల మధ్య సహకారాన్ని ప్రోత్సహించడానికి.

ఇది ఖచ్చితంగా ఎలా అమలు చేయబడుతుంది?

- WHOలోని ప్రతి సభ్య దేశాల ప్రతినిధులు సంస్థ యొక్క పాలకమండలిగా పనిచేసే ప్రపంచ ఆరోగ్య అసెంబ్లీ (WHA)కి హాజరవుతారు.
- ప్రతి సంవత్సరం, ఇది స్విట్జర్లాండ్లోని జెనీవాలోని WHO ప్రధాన కార్యాలయంలో జరుగుతుంది.
- కార్యనిర్వాహక మండలి యొక్క సమగ్ర ఆరోగ్య ఎజెండా ఈ సమావేశంలో ప్రధాన దృష్టిగా మిగిలిపోయింది.
- కోవిడ్-19 వ్యాప్తి ప్రారంభమైన తర్వాత మొదటి అసలు అసెంబ్లీ 2022లో జరుగుతుంది.

- మే 2022లో, ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ 75వ ప్రపంచ ఆరోగ్య సభకు వేదికగా పనిచేసింది. (WHO).

విధులు:

- హెల్త్ అసెంబ్లీ సంస్థ యొక్క నియమాలను నిర్ణయిస్తుంది.
- ఇది సంస్థ యొక్క ఆర్థిక కార్యకలాపాల నిర్వహణతో పాటు బడ్జెట్ను సమీక్షిస్తుంది మరియు ఆమోదిస్తుంది.
- ఇది ఆర్గనైజేషన్ మరియు UN మధ్య చేసిన ఏవైనా ఒప్పందాలకు అనుగుణంగా ఆర్థిక మరియు సామాజిక మండలికి నివేదికలు చేస్తుంది.
- సెక్రటేరియట్ డైరెక్టర్ జనరల్ మరియు సంస్థకు అవసరమయ్యే అదనపు సాంకేతిక మరియు అడ్మినిస్ట్రేటివ్ సిబ్బందిని కలిగి ఉంటుంది.
- హెల్త్ అసెంబ్లీ బోర్డ్ యొక్క నామినేషన్లను అనుసరించి డైరెక్టర్ జనరల్ను నియమిస్తుంది మరియు ఇది ఆమోదయోగ్యమైనదిగా భావించే నిబంధనల ప్రకారం చేస్తుంది.
- WHO ప్రపంచంపై ఎలాంటి సానుకూల ప్రభావాలను చూపింది?
- WHO మరియు ప్రభుత్వాల మధ్య సంబంధాల యొక్క ప్రధాన అంశాలు దాని దేశ కార్యాలయాలు.
- వారు సంబంధిత అంతర్జాతీయ ప్రమాణాలు మరియు సిఫార్సులను మార్పిడి చేసుకుంటారు, ప్రభుత్వ అభ్యర్థనలు మరియు అవసరాలను WHO యొక్క ఇతర స్థాయిలకు బదిలీ చేస్తారు మరియు ఆరోగ్య సంబంధిత విషయాలపై సాంకేతిక సహాయాన్ని అందిస్తారు.
- అదనంగా, వారు విదేశాలలో వ్యాధి అంటువ్యాధుల గురించి సమాచారాన్ని స్వీకరించిన తర్వాత హాస్ట్ ప్రభుత్వాన్ని అనుసరిస్తారు.
- ప్రజారోగ్య సమస్యలకు సంబంధించి, వారు ఇతర UN సంస్థల ప్రాంతీయ కార్యాలయాలకు సలహా ఇస్తారు మరియు పర్యవేక్షిస్తారు.
- ప్రభుత్వాలతో పాటు, WHO ఫండర్లు, ప్రభుత్వేతర సంస్థలు (NGOలు), ప్రైవేట్ రంగం మరియు ఇతర UN ఏజెన్సీలతో సమన్వయం చేస్తుంది.

సభ్యత్వం మరియు అనుబంధ సభ్యత్వం:

- సంస్థ సభ్యులు కూడా UN సభ్యులుగా ఉండే అవకాశం ఉంది.
- వారి అంతర్జాతీయ సంబంధాలను పర్యవేక్షించే బాధ్యత లేని భూభాగాలు లేదా భూభాగాల సమూహాలు హెల్త్ అసెంబ్లీ ద్వారా అసోసియేట్ సభ్యులుగా చేరడానికి ఆహ్వానించబడవచ్చు.
- ప్రపంచ ఆరోగ్యంలో WHO యొక్క ప్రయత్నాలు అన్ని దేశాలకు, అత్యంత అభివృద్ధి చెందిన దేశాలకు కూడా సహాయపడతాయి.
- ఉదాహరణకు, మరింత చవకైన మరియు ప్రభావవంతమైన క్షయవ్యాధి నియంత్రణ మరియు మశూచి యొక్క ప్రపంచ నిర్మూలనకు మద్దతు ఇచ్చే WHO కార్యక్రమాలకు ప్రతి దేశం దాని సహకారం నుండి ప్రయోజనం పొందింది.

- డిప్టీరియా, మీజిల్స్, పోలియోమైలైటిస్, ధనుర్వాతం, క్షయ మరియు కోరింత దగ్గు వంటి ఆరు ప్రధాన చిన్ననాటి అంటు వ్యాధుల నుండి రక్షణ కల్పించే టీకాలు అవసరమైన పిల్లలందరికీ వాటిని యాక్సెస్ చేయాలని సమాహం వాదిస్తోంది.
- ఐక్యరాజ్యసమితి చిల్డ్రన్ ఫండ్ (UNICEF) సహకారంతో పిల్లలందరికీ సమర్థవంతమైన రోగనిరోధక శక్తిని అందించడానికి ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ ప్రపంచ ప్రచారానికి బాధ్యత వహిస్తుంది.
- మొదటి పది సంవత్సరాలలో, అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలలో (1948-1958) మిలియన్ల మంది ప్రజలను ప్రభావితం చేసిన అనేక అంటు వ్యాధులపై WHO చాలా దృష్టిని కేంద్రీకరించింది.
- వీటిలో యాష్స్, మలేరియా, వెనిరియల్ వ్యాధులు మరియు TB ఉన్నాయి.
- మాతా మరియు శిశు ఆరోగ్యం, పర్యావరణ పరిశుభ్రత (ముఖ్యంగా సురక్షితమైన నీరు), వైద్య ప్రమాణాలు మరియు రోగనిరోధకత అవసరాలకు సంబంధించిన సేవలు చాలా దృష్టిని ఆకర్షించాయి.
- ఈ సమయంలో, WHO మరియు ఇతర UN ఏజెన్సీలు బలమైన పని సంబంధాలను అభివృద్ధి చేశాయి.
- ఆఫ్రికాలోని అనేక పూర్వ కాలనీలు జాతీయ విముక్తిని సాధించాయి మరియు ఓటింగ్ సభ్యులుగా సంస్థలో చేరాయి (1958 నుండి 1968 వరకు) యుగంపై గణనీయమైన ప్రభావాన్ని చూపాయి.
- కొత్తగా స్థాపించబడిన డెమోక్రాటిక్ రిపబ్లిక్ ఆఫ్ కాంగో నుండి దాదాపు విదేశీ వైద్యులందరూ పారిపోయిన తర్వాత 1960లో తీవ్రమైన పరిస్థితి ఏర్పడింది.

- అంతర్జాతీయ రెడ్ క్రాస్ భాగస్వామ్యంతో, WHO 200 మంది వైద్యులను మరియు ఇతర ఆరోగ్య కార్యకర్తలను నియమించుకుంది మరియు పూర్తి అర్హత కలిగిన వైద్యులు కావడానికి అనేక కాంగో "మెడికల్ అసిస్టెంట్లకు" సహాయం చేయడానికి సరికొత్త ఫెలోషిప్ ప్రోగ్రామ్ను ప్రవేశపెట్టింది.
- ఈ సమయంలో, ఆరోగ్య నిపుణుల అభివృద్ధికి ఫెలోషిప్లు దాదాపు అన్ని దేశాల్లో ప్రధాన WHO విధానంగా మారాయి.

• మూలం -> ది హిందూ

2. - భారత ఎన్నికల సంఘం:

GS II

అంశం → రాజ్యాంగ మరియు రాజ్యాంగేతర సంస్థలు

➤ సందర్భం:

- ఒక పార్టీకి "శాశ్వత అధ్యక్షుడి" ఆలోచనను తిరస్కరించిన భారత ఎన్నికల సంఘం (ECI), ఆంధ్రప్రదేశ్‌ను పాలిస్తున్న యువజన శ్రామిక రైతు కాంగ్రెస్ పార్టీ (YSRCP) పట్ల ఆగ్రహం వ్యక్తం చేసింది. జూలై 2022లో ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ జగన్ మోహన్ రెడ్డిని జీవితకాల అధ్యక్షుడిగా పార్టీ ఎన్నుకుంది. ECI ఈ చర్యను స్వాభావికంగా ప్రజాస్వామ్య విరుద్ధమని అభిప్రాయపడింది. ECI నుండి ముందస్తు లేఖలకు ప్రతిస్పందనగా, YSRCP "అంతర్గత విచారణ" నిర్వహిస్తుందని తెలిపింది. ఈ ప్రకటన అసంబద్ధతకు సరిహద్దుగా ఉంది. ECI దృక్పథంలో గణనీయమైన విజ్ఞప్తి ఉంది మరియు అంతర్గత ప్రజాస్వామ్యంపై పట్టుదల ఉంది, ఎందుకంటే జీవితాంతం ఎవరినీ నాయకుడిగా నియమించకూడదు. ప్రజాస్వామ్య ప్రక్రియ ద్వారా పాలించాలనుకునే మరియు చట్టాన్ని రూపొందించాలనుకునే ఏ పార్టీకైనా కార్యాలయ హోల్డర్లకు సాధారణ మరియు అధికారిక ఎన్నికలు తప్పనిసరి. ఈ ఎన్నికలు తప్పనిసరిగా పార్టీ సంఘ నిర్మాణంలో భాగంగా ఉండాలి. భారతదేశంలో రాజకీయ పార్టీలు అనేక రకాలుగా ఉన్నాయి. భారతీయ జనతా పార్టీ మరియు కమ్యూనిస్ట్ పార్టీలు వంటి కొన్ని సంస్థలు నిర్మాణాత్మకమైన, క్యాడర్-ఆధారిత సమూహాలు, ఇవి ఒక నిర్దిష్ట సిద్ధాంతం లేదా సూత్రాల సమితిని సమర్థించటానికి

ప్రయత్నిస్తాయి. ఇతరులు, కాంగ్రెస్ లాగా, ఒక సంస్థలో ప్రాథమిక ఆలోచనలు మరియు వివిధ రకాల అభిప్రాయాలతో పనిచేసే వ్యక్తుల యొక్క విశ్వంఖల సమూహాలు. ఇతరులు సామాజిక లేదా భౌగోళిక విభజనలను చూపుతూనే ఉన్నారు. ప్రాథమిక ఆలోచనలు మరియు వివిధ రకాల అభిప్రాయాలతో ఒక సంస్థలో పని చేసే వ్యక్తుల యొక్క విశ్వంఖలమైన సమూహాలు. ఇతరులు సామాజిక లేదా భౌగోళిక విభజనలను చూపుతూనే ఉన్నారు. ప్రాథమిక ఆలోచనలు మరియు వివిధ రకాల అభిప్రాయాలతో ఒక సంస్థలో పని చేసే వ్యక్తుల యొక్క విశ్వంఖలమైన సమూహాలు. ఇతరులు సామాజిక లేదా భౌగోళిక విభజనలను చూపుతూనే ఉన్నారు.

గురించి:

- భారతదేశ ఎన్నికల సంఘం, ఒక స్వతంత్ర రాజ్యాంగ సంస్థ, భారతదేశంలో యూనియన్ మరియు రాష్ట్ర ఎన్నికల ప్రక్రియలను నిర్వహించడానికి బాధ్యత వహిస్తుంది.
- ఈ సంస్థ భారత రాష్ట్రపతి మరియు ఉపరాష్ట్రపతితో పాటు లోక్ సభ, రాజ్యసభ మరియు రాష్ట్ర శాసనసభల ఎన్నికలను సమన్వయం చేస్తుంది.

దీనికి రాజ్యాంగంలోని ఏ క్లాజులు వర్తిస్తాయి?

- భారత రాజ్యాంగంలోని XV భాగం కింద ఎన్నికలు కవర్ చేయబడ్డాయి, ఈ ఆందోళనలను ఎదుర్కోవడానికి ఒక కమిషన్ ను కూడా ఏర్పాటు చేస్తుంది.
- ఎన్నికల సంఘం జనవరి 25, 1950న రాజ్యాంగం ప్రకారం ఏర్పాటైంది.

- కమిషన్ మరియు సభ్యుని యొక్క అధికారం, విధి, పదవీకాలం, అర్హత మొదలైనవి రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 324 నుండి 329 వరకు ఉన్నాయి.

కమిషన్ నిర్మాణం ఏమిటి?

- 1989 ఎన్నికల కమిషనర్ సవరణ చట్టం కారణంగా కమిషన్ ఇప్పుడు బహుళ-సభ్య సంస్థగా మారింది. గతంలో, ఇది ఏక సభ్య సంస్థగా ఉండేది.
- కమిషన్లో ఒక ప్రధాన ఎన్నికల కమిషనర్ మరియు ఇద్దరు ఎన్నికల కమిషనర్లు ఉంటారు.
- భారత రాష్ట్రపతి ఇటీవల రాజీవ్ కుమార్‌ను ప్రధాన ఎన్నికల కమిషనర్ (25వ CEC) పదవికి నియమించారు.
- కమిషన్ సెక్రటేరియట్ న్యూఢిల్లీలో ఉంది.
- రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘానికి ప్రధాన ఎన్నికల అధికారి, IAS ర్యాంక్ ఉన్న అధికారి సహాయం చేస్తారు.
- రాష్ట్రపతి ఎన్నికల కమిషనర్లను మరియు ప్రధాన ఎన్నికల కమిషనర్‌ను నియమిస్తారు.
- వారి నియమిత పదవీకాలం ఆరేళ్ల కాలానికి లేదా వారికి 65 ఏళ్లు వచ్చే వరకు, ఏది ముందుగా జరిగితే అది.
- వారికి భారత సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తుల వలె అదే అధికారాలు మరియు స్థానం ఉంది, అదే పరిహారం మరియు ప్రోత్సాహకాలతో సహా.
- హైకోర్టులు మరియు సుప్రీం కోర్ట్, CEC మరియు కంప్ట్రోలర్ మరియు ఆడిటర్ జనరల్ (CAG) న్యాయమూర్తులు వారి కార్యాలయాల నుండి "నిరూపితమైన దుష్ప్రవర్తన లేదా అసమర్థత" కోసం పార్లమెంటు ద్వారా మద్దతు ఇచ్చే తీర్మానాన్ని ఉపయోగించి తొలగించబడవచ్చు.
- తీసివేయడానికి ఇంటి మొత్తం సభ్యత్వంలో సగానికి పైగా సమ్మతి మరియు హాజరైన మరియు ఓటింగ్ చేస్తున్న సభ్యులలో మూడింట రెండు వంతుల ప్రత్యేక మెజారిటీ రెండూ అవసరం.
- న్యాయమూర్తులు, CAGలు లేదా CECల తొలగింపును వివరించడానికి రాజ్యాంగం "అభిశంసన" అనే పదాన్ని ఉపయోగించలేదు.
- "అభిశంసన" అనే పదం అధ్యక్షుడిని తొలగించే ప్రక్రియను వివరించడానికి మాత్రమే ఉపయోగించబడుతుంది, దీనికి రెండు ఛాంబర్ల సభ్యులలో 2/3 ప్రత్యేక మెజారిటీ అవసరం.

ECI యొక్క ప్రాథమిక విధులు ఏమిటి?

తొలగింపు ప్రక్రియ ఏమిటి:

- ప్రధాన ఎన్నికల కమిషనర్‌ను అతని లేదా ఆమె స్థానం నుండి తొలగించడానికి మాత్రమే సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తిని తొలగించడానికి ఉపయోగించే పద్ధతిని పార్లమెంటు అమలు చేస్తుంది.
- భారత రాష్ట్రపతి మరియు ఉపరాష్ట్రపతి కార్యాలయాలతోపాటు ప్రతి రాష్ట్రంలోని శాసనసభల కోసం మొత్తం ఎన్నికల ప్రక్రియను భారత ఎన్నికల సంఘం సూపరింటెండెంట్‌లు పర్యవేక్షిస్తారు, నిర్దేశిస్తారు మరియు నియంత్రిస్తారు.
- ఎన్నికల తేదీలను నిర్ణయించడం కమిషన్ యొక్క ప్రధాన విధి, తద్వారా సాధారణ లేదా ఉప ఎన్నికలు షెడ్యూల్ ప్రకారం మరియు క్రమం తప్పకుండా నిర్వహించబడతాయి.

- ఇది ఓటరు నమోదు జాబితాలను ఉత్పత్తి చేస్తుంది మరియు ఎలక్ట్రానిక్ పిక్చర్ ఐడిలను (EPIC) జారీ చేస్తుంది.
- ఇది పోలింగ్ స్థానాలను ఉంచడం, వారిలో ఓటర్ల పంపిణీ, కౌంటింగ్ కేంద్రాల స్థానం, పోలింగ్ స్థానాలు మరియు కౌంటింగ్ కేంద్రాలలో మరియు చుట్టుపక్కల చేయవలసిన సన్నాహాలు, అలాగే ఏవైనా ఇతర సంబంధిత విషయాలకు సంబంధించిన నిర్ణయాలను నిర్ణయిస్తుంది.
- ఇది రాజకీయ పార్టీలను గుర్తిస్తుంది, వాటికి ఎన్నికల చిహ్నాలను అందజేస్తుంది మరియు వాటికి సంబంధించిన వివాదాలను పరిష్కరిస్తుంది.
- ప్రస్తుతం పదవిలో ఉన్న రాష్ట్ర ప్రతినిధులు మరియు చట్టసభ సభ్యులు ఎన్నికల తర్వాత అనర్హులుగా ప్రకటించబడే అంశంపై కూడా కమిషన్ సలహా ఇవ్వగలదు.
- అన్యాయమైన పద్ధతులు మరియు అధికార స్థానాల్లో ఉన్న వ్యక్తులు ఉద్దేశపూర్వకంగా అధికార దుర్వినియోగాన్ని ఎదుర్కోవడానికి, ఇది రాజకీయ పార్టీలు మరియు అభ్యర్థుల కోసం ఎన్నికలలో ఉపయోగించడానికి మోడల్ కోడ్ ఆఫ్ కండక్ట్ను రూపొందించింది.
- అన్ని రాజకీయ పార్టీల అభ్యర్థులందరూ వారి ప్రచారాలపై నియంత్రణ మరియు వ్యయ పరిమితులకు లోబడి ఉంటారు.
- **మూలం → ది హిందూ**

3. - CUET:

గురించి:

ప్రిలిమ్స్ నిర్దిష్ట అంశం

➤ సందర్భం:

- కామన్ యూనివర్సిటీ ఎంట్రన్స్ టెస్ట్ (CUET) మార్కింగ్ పథకం చాలా మంది విద్యార్థులను ఆందోళనకు గురిచేస్తోంది. మార్కుల "సాధారణీకరణ" అనేది రెండు వేర్వేరు విభాగాల మధ్య పోలికలను అడ్డుకుంటుంది, ఇది ఇతర సబ్జెక్టులతో పాటు హిందీ, గణితం మరియు భౌతిక శాస్త్రాలను తీసుకున్న విద్యార్థులను ప్రతికూలంగా మార్చింది, విద్యార్థుల ఫిర్యాదులలో ఒకటి.

సాధారణ ప్రవేశ పరీక్షను ఎందుకు నిర్వహించాలి?

- కాలక్రమేణా, అనేక ప్రభుత్వాలు బహుళ ప్రవేశ పరీక్షలకు ఒక పరీక్షను ప్రత్యామ్నాయంగా ఉంచడం ద్వారా ఉన్నత విద్యను అభ్యసిస్తున్న వారిపై భారాన్ని తగ్గించడానికి ప్రయత్నించాయి. సమగ్ర విచారణ తర్వాత, వారు CUET UG - 2022ని సమాధానంగా కనుగొన్నారు.
- CUET UG-2022గా పిలువబడే అప్ డేట్ చేయబడిన CUCETని ఇప్పుడు మొత్తం 45 కేంద్ర సంస్థలు తప్పనిసరిగా ఉపయోగించాలి. యూనివర్సిటీ అడ్మిషన్ కోసం ప్రవేశ పరీక్ష డిమాండ్ కు మద్దతు ఇచ్చే కొత్త జాతీయ విద్యా విధానం (NEP) పబ్లిక్ గా ఉన్నందున, ఇది జరిగింది.

- CUET UG - 2022 (UG) 2022 కంప్యూటర్ ఆధారిత పరీక్ష (CBT) విధానంలో అందించబడుతుంది. నేషనల్ టెస్టింగ్ ఏజెన్సీ 2022-2023 విద్యా సంవత్సరానికి అన్ని సెంట్రల్ యూనివర్సిటీలకు అండర్ గ్రాడ్యుయేట్ ప్రవేశ పరీక్షలను నిర్వహించే బాధ్యతను కలిగి ఉంటుంది. (CUలు). CUET (UG) 2022 కంప్యూటర్ ఆధారిత పరీక్ష (CBT) పద్ధతిలో ఇవ్వబడుతుంది. నేషనల్ టెస్టింగ్ ఏజెన్సీ 2022-2023 విద్యా సంవత్సరానికి అన్ని సెంట్రల్ యూనివర్సిటీలకు అండర్ గ్రాడ్యుయేట్ ప్రవేశ పరీక్షలను నిర్వహించే బాధ్యతను కలిగి ఉంటుంది. (CUలు). నేషనల్ టెస్టింగ్ ఏజెన్సీ (NTA) ద్వారా హిందీ, మరాఠీ, గుజరాతీ, తమిళం, కన్నడ, మలయాళం, ఉర్దూ, అస్సామీ, బెంగాలీ, పంజాబీ, ఒడియా మరియు ఇంగ్లీషుతో సహా 13 భాషల్లో కామన్ యూనివర్సిటీ ప్రవేశ పరీక్ష (CUET) ఇవ్వబడుతుంది.) CUET UG - 2022ని రాష్ట్ర, ప్రైవేట్ మరియు డిప్లీ విశ్వవిద్యాలయాలు కూడా అమలు చేయవచ్చు.
- ఆర్థిక శాస్త్రం, భూగోళశాస్త్రం, చరిత్ర, జీవశాస్త్రం, రసాయన శాస్త్రం, కంప్యూటర్ సైన్స్ మరియు బుక్ కీపింగ్ వంటి 27 డెమోన్ విభాగాలు UGC అందిస్తున్నాయి. మొత్తం 27 డెమోన్లు ఉన్నాయి, వీటిలో ఒక విద్యార్థి ఆరింటిని ఎంచుకోవచ్చు.
- CUET UG - 2022 పరిచయంతో దేశవ్యాప్తంగా ఉన్న విద్యార్థులు ఇప్పుడు తమకు నచ్చిన సెంట్రల్ యూనివర్సిటీలో అడ్మిషన్ పొందవచ్చుని ఎదురుచూడవచ్చు, ఇది మునుపు ఉన్నత బోర్డ్ ఎగ్జామినేషన్ ఫలితాలు ఉన్నవారికి లక్ష్యంగా అందుబాటులో ఉండేది.
- మూలం → ది హిందూ

[Click here to Join Our Telegram](#)

[Click here for Daily Classes](#)

www.gurudeekshaaias.com

4. – F – 16 విమానం:

ప్రిలిమ్స్ నిర్దిష్ట అంశం

➤ సందర్భం:

- ఇండో-పసిఫిక్ సెక్యూరిటీ అపైర్స్ కోసం US అసిస్టెంట్ సెక్రటరీ ఆఫ్ డిఫెన్స్ ఎలీ రాట్నూర్ ప్రకారం, వారు నిర్ణయం తీసుకునే ప్రక్రియకు ముందు మరియు సమయంలో భారతదేశంతో చర్చలు జరిపారు మరియు దాని సంబంధాల కారణంగా భారతదేశానికి సందేశం పంపడానికి F-16 చర్య జరగలేదు. రష్యాకు.
- US వైమానిక దళం కోసం, జనరల్ డైనమిక్స్ సింగిల్-ఇంజన్, బహుళ-పాత్ర F-16 ఫైటింగ్ ఎయిర్క్రాఫ్ట్ (USAF)ని సృష్టించింది.
- మల్టీపర్పస్ ఆల్-వెదర్ విమానం అభివృద్ధి చేయబడింది.
- విమానాలను ఉత్పత్తి చేయడానికి 1976లో అధికారం జారీ చేయబడింది.
- ఈ వస్తువులను ఇకపై US వైమానిక దళం కొనుగోలు చేయడం లేదు.
- ఎగుమతి కోసం మెరుగైన సంస్కరణలు సృష్టించబడుతున్నాయి.

- ఫైలట్ గ్ర-ఫోర్స్లకు గురికావడాన్ని తగ్గించడానికి ఎజెక్షన్ సీటు 30 డిగ్రీలు వంపుతిరిగింది.
- విమానం దాని ఫై-బై-వైర్ ఫ్లయింగ్ కంట్రోల్ సిస్టమ్ మరియు స్లాక్ స్టాటిక్ స్టెబిలిటీ కారణంగా చురుకైనది.
- అంతర్గత M61 వల్కాన్ ఫిరంగితో పాటు 11 ప్రదేశాలలో ఆయుధాలు మరియు ఇతర మిషన్ సాధనాలను ఉంచవచ్చు.

• మూలం → ది హిందూ

కిందివి ప్రధాన లక్షణాలు:

- ఫ్రేమ్ లేని, అపారదర్శక బుడగ పందిరి.
- ఉపాయాలు చేస్తున్నప్పుడు నియంత్రణను మెరుగుపరచడానికి సైడ్-మౌంటెడ్ కంట్రోల్ స్పిక్స్ ఉపయోగించబడతాయి.

[Click here to Join Our Telegram](#)

[Click here for Daily Classes](#)

www.gurudeekshaaias.com

సంపాదకీయ విశ్లేషణ

1. ఉరి శిక్ష:

- ఉరిశిక్ష, కొన్నిసార్లు మరణశిక్ష అని పిలుస్తారు, న్యాయస్థానం ద్వారా నేరానికి పాల్పడినట్లు రుజువైన తర్వాత మరణశిక్ష విధించబడిన వ్యక్తిని ఉరితీయడం. ఇది ప్రతివాది పొందే అత్యంత తీవ్రమైన శిక్ష. అత్యంత దారుణమైన హత్య, అత్యాచారం, ద్రోహం మొదలైన కేసుల్లో ఇది తరచుగా ఇవ్వబడుతుంది.
- మరణశిక్ష అత్యంత సరైన శిక్షగా మరియు చెత్త నేరాలకు గొప్ప నిరోధకంగా పరిగణించబడుతుంది. ఏకీభవించని వారు మాత్రం అది క్రూరమైనదని నమ్ముతారు. దీని కారణంగా, ప్రపంచవ్యాప్తంగా చాలా మంది క్రిమినాలజిస్టులు మరియు సామ్యవాదులు మరణశిక్ష యొక్క నైతికతకు వ్యతిరేకంగా చాలా కాలంగా వాదించారు మరియు దాని రద్దు కోసం వాదించారు.

- నిరోధం: మరణశిక్షకు సంబంధించిన వాదన అప్పుడప్పుడు నేరారోపణ చేయబడిన హంతకులను చంపడం ద్వారా, భవిష్యత్తులో ప్రజలను చంపకుండా ఇతర హంతకులను నిరోధిస్తాము అనే భావనపై ఆధారపడి ఉంటుంది.
- మరణశిక్ష బాధితుల బంధువులను మూసివేస్తుందని కొన్నిసార్లు వాదిస్తారు.
- మరణశిక్ష విధించబడిన చాలా మంది వ్యక్తులు తమ నేరాలను అంగీకరించడానికి, పశ్చాత్తాపాన్ని వ్యక్తం చేయడానికి మరియు తరచుగా లోతైన ఆధ్యాత్మిక పునరావాసం పొందేందుకు ఉరితీయడానికి ముందు సమయాన్ని ఉపయోగించుకున్నారు.
- థామస్ అక్విన్స్ నేరస్థుడు తన చెడు పనులకు ప్రాయశ్చిత్తం చేయగలడని మరియు అందువల్ల మరణాన్ని శిక్షగా అంగీకరించడం ద్వారా మరణానంతర జీవితంలో శిక్షను నివారించవచ్చని పేర్కొన్నాడు. మరణశిక్ష కొన్ని రకాల పునరావాసానికి ఎలా దారితిస్తుందో ఇది చూపిస్తుంది.

మరణశిక్ష యొక్క రక్షణ క్రిందివి:

- ప్రతీకారం యొక్క ప్రాథమిక భావనలలో ఒకటి, ప్రజలు వారి నేరాల గురుత్వాకర్షణకు అనులోమానుపాతంలో వారు అర్హులైన వాడిని పొందాలి.
- తప్పు చేసేవారు తమ నేరానికి తగిన బాధను అనుభవించాలని నిజమైన న్యాయం కోరుతుందని ఈ వాదన పేర్కొంది.
- ప్రతి నేరస్థుడికి వారి నేరాలకు తగిన శిక్ష విధించాలి మరియు హంతకుడికి మరణశిక్ష విధించాలి.

మరణశిక్షకు వ్యతిరేకంగా వాదనలు:

- గణాంక సాక్ష్యం నిరోధం యొక్క సామర్థ్యాన్ని ప్రదర్శించలేదు.
- ఉరితీయబడిన కొంతమంది వ్యక్తులు మానసిక అనారోగ్యం లేదా శారీరక బలహీనత కారణంగా అణచివేయలేరు.
- కొన్నిసార్లు మరణశిక్షకు పాల్పడే వ్యక్తులు చాలా కలవరపడతారు, వారు సాధ్యమయ్యే పరిణామాల గురించి ఆలోచించరు.
- అత్యాచారం కేసుల్లో, మరణశిక్ష 2013 నుండి అనుమతించబడింది (IPC యొక్క సెక్షన్ 376A).

అత్యాచారాలు ఇంకా జరుగుతూనే ఉన్నాయి మరియు వాస్తవానికి, వారి క్రూరత్వం పెరిగింది. ఇది మరణశిక్ష నేరానికి శక్తివంతమైన నిరోధకమా అనే దాని గురించి ఆలోచించడం అవసరం.

- అమాయకులు ఉరితీయబడ్డారు: మరణశిక్షకు వ్యతిరేకంగా సర్వసాధారణమైన వాదన ఏమిటంటే, చివరికి, న్యాయ వ్యవస్థలోని తప్పులు లేదా లోపాల ఫలితంగా అమాయకులు చనిపోవచ్చు.
- మానవ న్యాయం లోపభూయిష్టంగా ఉన్నంత కాలం, అమాయకులను చంపే అవకాశం ఎప్పుడూ ఉంటుందని ఆమ్నెస్టీ ఇంటర్నేషనల్ పేర్కొంది.
- మరణశిక్షను వ్యతిరేకించే వ్యక్తులు శిక్ష తప్పు అని మరియు ప్రతీకారం యొక్క మరింత అధునాతన సంస్కరణ అని భావిస్తారు.
- చాలా నాగరిక దేశాలలో మరణశిక్షను ఒక శిక్షగా ఉపయోగించడం నిషేధించబడింది.
- మానవ హక్కుల మండలికి సమర్పించిన మరణశిక్షపై UN సెక్రటరీ జనరల్ యొక్క నివేదిక ప్రకారం, "సుమారు 170 రాష్ట్రాలు చట్టంలో లేదా ఆచరణలో మరణశిక్షను రద్దు చేశాయి లేదా తాత్కాలిక నిషేధాన్ని విధించాయి లేదా 10 సంవత్సరాలకు పైగా ఉరిశిక్షలను నిలిపివేశాయి."
- మరణశిక్ష విధిస్తే ఖైదీకి పునరావాసం కల్పించడం లేదా సమాజంలో తిరిగి కలవడం సాధ్యం కాదు.

భారతదేశంలో మరణశిక్ష యొక్క సందర్భం:

- భారతదేశంలో, 1955 క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ (సవరణ) చట్టం (Cr PC) కంటే ముందు జైలు జీవితం మినహాయింపు.

- అదనంగా, ఉరిశిక్ష తప్ప ఇతర శిక్షలకైనా న్యాయస్థానాలు మద్దతు ఇవ్వాలి.
- 1955 సవరణ ఫలితంగా ఎవరికైనా మరణశిక్ష విధించాలా లేక యావజ్జీవ కారాగార శిక్ష విధించాలా అనేది ఇప్పుడు న్యాయమూర్తులు నిర్ణయించగలరు.
- Cr PC, 1973లోని సెక్షన్ 354 (3) ప్రకారం తప్పనిసరిగా డాక్యుమెంట్ చేయబడిన సమర్థనతో కోర్టు గరిష్ట శిక్షను విధించాలి.
- మరణశిక్ష అనేది మరణశిక్ష అనేది మరణశిక్ష అనేది ఒక మినహాయింపుగా మారుతోంది.
- అదనంగా, మరణశిక్షపై UN ప్రపంచ నిషేధం ఉన్నప్పటికీ, భారతదేశం దానిని అమలు చేస్తూనే ఉంది.
- ఉద్దేశపూర్వకంగా, నిస్సంకోచంగా, ఉద్దేశపూర్వకంగా మరియు భయంకరమైన హత్యలకు పాల్పడేవారిని శిక్ష నుండి తప్పించుకోవడానికి అనుమతించడం చట్టం యొక్క ప్రభావాన్ని బలహీనపరుస్తుంది మరియు న్యాయాన్ని అపహాస్యం చేస్తుందని భారతదేశం వాదిస్తోంది.
- 1967లో ప్రచురించబడిన లా కమిషన్ 35వ నివేదిక మరణశిక్షను రద్దు చేయాలనే సూచనను తిరస్కరించింది, ఇది దీనికి అనుగుణంగా ఉంది.
- 1947లో భారతదేశం స్వాతంత్ర్యం పొందినప్పటి నుండి, అధికారిక గణాంకాల ప్రకారం 720 మందికి మరణశిక్ష విధించబడింది. ట్రయల్ ట్రిబ్యూనల్స్ మరణశిక్ష విధించిన వారిలో ఇది చాలా తక్కువ నిష్పత్తి.
- మరణశిక్ష తరచుగా జీవిత ఖైదుగా మార్చబడింది, అయితే అనేక కేసులలో, ఉన్నత న్యాయస్థానాలు నిర్దోషులను మంజూరు చేశాయి.

సుప్రీంకోర్టు మరియు మరణశిక్ష:

- 1973లో జగ్ మోహన్ సింగ్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ ఉత్తరప్రదేశ్ కేసులో చట్టపరమైన ప్రక్రియకు అనుగుణంగా ఉంటే ప్రాణాలను తీసేందుకు ఆర్టికల్ 21 అనుమతించిందని సుప్రీంకోర్టు నిర్ణయించింది.
- దీని వెలుగులో, ఆర్ట్. 21 క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ మరియు ఇండియన్ ఎవిడెన్స్ యాక్ట్ ప్రకారం జరిగిన విచారణ తర్వాత మరణశిక్ష విధించడాన్ని నిషేధించలేదు.
- 1979లో రాజేంద్ర ప్రసాద్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ ఉత్తరప్రదేశ్లో సుప్రీం కోర్ట్ ప్రకటించింది, ఒక నేరస్థుడు వారి హంతక ప్రవర్తన సమాజ భద్రతకు స్థిరమైన, ఉద్దేశపూర్వక మరియు తీవ్రమైన ముప్పును కలిగిస్తే, వారి ప్రాథమిక హక్కులను చట్టబద్ధంగా పరిమితం చేయవచ్చు.
- సుప్రీంకోర్టు రాజ్యాంగ ధర్మాసనం 1980లో బచన్ సింగ్ వర్సెస్ పంజాబ్ స్టేట్ కేసులో "అరుదైన సందర్భాలలో" డిక్టాను జారీ చేసింది, ఇది మరణశిక్షను "అరుదైన పరిస్థితులలో" మాత్రమే ఉపయోగించాలని పేర్కొంది. ఇతర సంభావ్య నివారణలు నిష్పందేహంగా ప్రయత్నించబడ్డాయి.
- 1983లో నిర్ణయించబడిన మాచీ సింగ్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ పంజాబ్లో అరుదైన కేసుల్లో అరుదైన కేసుల్లో ఒకదాని నిర్వచనానికి అనుగుణంగా ఉందే లేదో పరిశీలించడానికి సుప్రీంకోర్టు ప్రమాణాల సమితిని అభివృద్ధి చేసింది.

ముగింపు:

- నేరం జరిగిన వెంటనే శిక్ష విధించబడినప్పుడు నిరోధం ఉత్తమంగా పనిచేస్తుంది. శిక్ష నిరోధకంగా పని చేసే

అవకాశం తక్కువ, న్యాయ వ్యవస్థ నేరం నుండి శిక్షను తొలగిస్తుంది-సమయం లేదా నిశ్చయత పరంగా.

- సుదీర్ఘమైన అమలు ప్రక్రియ ద్వారా శిక్ష ప్రభావం తగ్గింది. నిర్భయ రేపిస్టులకు మరణశిక్ష విధించాలని భారతదేశం ప్రస్తుతం చూస్తోంది. ఫలితంగా, హైదరాబాద్ పోలీసులతో దిశా ఎన్కౌంటర్ను జనాభాలో గణనీయమైన భాగం ప్రశంసించింది.
- మన న్యాయ వ్యవస్థపై ప్రజలకు విశ్వాసాన్ని పెంపొందించడానికి, సుశిక్షితులైన, సుశిక్షితులైన, మరియు ఫాస్ట్-ట్రాక్ ట్రయల్స్ తో మద్దతిచ్చే పోలీసు దళం ద్వారా దర్యాప్తును వేగవంతం చేయడం చాలా ముఖ్యం.

2. జార్ఖండ్ నివాస విధానం:

"జార్ఖండ్ స్థానిక నివాసి బిల్లు" యొక్క ఉద్దేశ్యం ఏమిటి?

- బిల్ ప్రకారం, 1932 లేదా అంతకు ముందు నుండి సర్వే లేదా ఖతీయాన్ లో అతని పేరు లేదా అతని పూర్వీకుల పేరు చేర్చబడిన వ్యక్తి స్థానికుడు.
- సంస్కృతి, సంప్రదాయం మరియు ప్రాంతీయ ఆచారాలతో సహా మూలకాల ఆధారంగా భూమిలేని స్థానికులను గుర్తించే బాధ్యత గ్రామసభలకు ఉంది.

ఎందుకు 1932?

- 1932కి ముందు మరియు తరువాత ఇతర రాష్ట్రాల నుండి జార్ఖండ్ కు వలసలు మూలవాసీలు మరియు గిరిజన వర్గాల (పూర్వపు బీహార్) వ్యక్తుల జీవన స్థితిగతులు, ఆచారాలు మరియు సామాజిక పురోగతిపై గణనీయమైన ప్రభావాన్ని చూపాయని ముసాయిదా బిల్లు పేర్కొంది. స్థానిక ప్రజల ఆలోచన ఈ వాస్తవం యొక్క బలం మీద నిర్మించబడింది.

స్థానికులు ఎలాంటి ప్రయోజనాలను పొందుతారు?

- స్థానికులకు ప్రాధాన్యతతో సహా కొన్ని హక్కులు ఇవ్వబడతాయి: 1) వారి భూమి; 2) సమీపంలోని నదులు మరియు సరస్సుల అభివృద్ధిపై వారి ఆసక్తి; 3) స్థానిక సాంప్రదాయ, సాంస్కృతిక మరియు వాణిజ్య సంస్థలలో వారి భాగస్వామ్యం; మరియు 4) వ్యవసాయ రుణం లేదా వ్యవసాయ రుణాలు పొందే సామర్థ్యానికి సంబంధించి వారి

హక్కులు. 6) ప్రభుత్వ మరియు ప్రైవేట్ రంగాలలో ఉపాధి కోసం; 7) రాష్ట్రంలో వ్యాపారం మరియు వ్యాపారం కోసం; మరియు 8) సామాజిక భద్రత కోసం.

ఈ చట్టం చట్టపరమైన సవాలును తట్టుకుంటుందా?

- గతంలో జార్ఖండ్ ప్రభుత్వం 2002లో ఇదే ప్రతిపాదనను ప్రతిపాదించగా, కోర్టులు తిరస్కరించాయి.
- న్యాయపరమైన సవాలును నివారించడానికి, జార్ఖండ్ క్యాబినెట్ నేట్ ఇప్పుడు ప్రత్యేకంగా ఈ చట్టం రాజ్యాంగంలోని తొమ్మిదవ షెడ్యూల్ లో చేర్చబడే వరకు అమలులోకి రాదని పేర్కొంది.
- రాజ్యాంగం యొక్క తొమ్మిదవ షెడ్యూల్ ప్రకారం, కోర్టులో పోటీ చేయలేని సమాఖ్య మరియు రాష్ట్ర శాసనాల జాబితా ఉంది. ఏది ఏమైనప్పటికీ, ప్రాథమిక హక్కులు లేదా రాజ్యాంగ సూత్రాలను ఉల్లంఘిస్తే అది సమీక్షకు తెరవబడవచ్చని కోర్టులు గతంలో నిర్ణయించాయి.
- రాష్ట్ర పరిపాలన ఈ చట్టాన్ని కేంద్రానికి పంపుతుంది మరియు తొమ్మిదవ షెడ్యూల్ లో చట్టాన్ని చేర్చడానికి రాజ్యాంగ సవరణను అభ్యర్థిస్తుంది.

Guru Deekshaa IAS is happy to announce first ever kannada current affairs magazine for kannada medium aspirants of Karnataka. The three important thumb rules for any competitive exam are

Vijay Kumar G

Founder and Director
Guru Deekshaa IAS

- First-NCERT/STATE syllabus books which helps to develop your understanding on the subjects
- Second-Daily current affairs helped to build your further understanding of the events related to your examination, Apart from knowledge it build the personality of an individual which brings in confidence to face any examination.
- Third-Practice previous year question papers and mock test available in the market to train your mind as per the requirement of the examination.

Thousand miles of journey starts with single step, We at Guru Deekshaa have taken this first step towards empowering you to prepare for civil for services. Now its your turn to start preparation and achieve your dream of becoming IAS/IPS.

CALL US FOR MORE DETAILS

 76 76 74 98 77

JOIN OFFICIAL TELEGRAM FOR MATERIAL AND UPDATES

 @GURU_DEEKSHAAIAS

FOLLOW OUR INSTAGRAM FOR DAILY UPDATES

 GURUDEEKSHAA

